МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)

За загальною редакцією ***С. В. Ківалова***

Відповідальний за випуск ***М. Р. Аракелян***

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов’язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

ISBN 978-617-8430-05-4

© НУ «Одеська юридична академія, 2024
© Автори статей, 2024

Лобода Юлія Геннадіївна
ГЕНЕРАЦІЯ НАБОРУ ДАНИХ ДЛЯ МАШИННОГО НАВЧАННЯ 860
Манаков Сергій Юрійович
ВІРТУАЛЬНІ ПОТОКИ JAVA ТА КОРУТИНИ KOTLIN 862
Чанишев Рашид Ібрагімович
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ПРАВО: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕГУЛЮВАННЯ 864
Чикунов Павло Олександрович
ВІДСТЕЖЕННЯ ПОШИРЕННЯ ПО ПРОГРАМІ НЕПЕРЕВІРЕНИХ ЗОВНІШНІХ ДАНИХ 866
Щербина Юрій Володимирович
Казакова Надія Феліксівна
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОТОЧНОГО ШИФРУ, ПОБУДОВАНОГОНА ОСНОВІ XORSHIFT-ГЕНЕРАТОРА 870
Грезіна Олена Миколаївна
ЦИФРОВА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ – БЕЗПЕКОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ СФЕРИ ОСВІТИ 872
Соловйов Артем Сергійович
ПРОБЛЕМАТИКА ФАЛЬСИФІКАЦІЇ СИСТЕМНИХ ЖУРНАЛІВ У ОПЕРАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ LINUX 874
Дика Анастасія Іванівна, Трофименко Олена Григорівна
АНАЛІЗ ПОТЕНЦІЙНИХ ЗАГРОЗ ЗАСОБАМИ CHATGPT ДЛЯ ТЕСТУВАННЯ БЕЗПЕКИ ВЕБЗАСТОСУНКІВ 876
Проданюк Назар Богданович
ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ПОСЛУГ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ 878
Світлічний Ігор Валерійович
Світлічна Дар'я Ігорівна
ЧИ МАЮТЬ МИМОБІЖНІ ПРЯМІ ПРАВО НА ПЕРЕТИН? ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗНАХОДЖЕННЯ ВІДСТАНІ МІЖ МИМОБІЖНИМИ ПРЯМИМИ 880

СЕКЦІЯ 24. КІБЕРБЕЗПЕКА ОСОБИ, СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБОРОНОЗДАТНОСТІ УКРАЇНИ

Горбаченко Станіслав Анатолійович, Дикий Олег Вікторович
ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕСІ МАРКЕТИНГОВОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ 883
Казакова Надія Феліксівна, Кулешова Євгенія Романівна
ВИБІР ТИПУ ХМАРНИХ ПОСЛУГ ТА РИЗИК ВИТОКУ ЧУТЛИВОЇ ІНФОРМАЦІЇ 885
Ахмаметьєва Ганна Валеріївна
ПРОБЛЕМИ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ФЕЙКОВИХ МУЛЬТИМЕДІА В МЕРЕЖІ INTERNET 887
Бойко Віктор Дмитрович
БІБЛІОТЕКА NUMPY – ОСНОВА ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО СТЕКУ НАУКОВИХ РОЗРАХУНКІВ SCIPY 888
Кухаренко Сергій Вікторович
ПОЛІТИКИ ТА ПРОЦЕДУРИ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ БЕЗПЕКИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ 891
Чепурна Олена Євгенівна
КІБЕРЗАГРОЗИ ДЛЯ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА ТА СУЧАСНІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ 893
Черевко Євген Володимирович
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ У ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ 895
Овчинников Микола Юрійович
ОСОБЛИВОСТІ ВБУДОВУВАННЯ ПРИХОВАНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ФАЙЛИ ФОРМАТУ MP3 898
Разінкін Нікіта Сергійович
КІБЕРЗАХИСТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ВІЙНИ 902
Саврацький Олександр Олександрович
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З КІБЕРБЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВІЙНИ 905

СЕКЦІЯ 25. ПИТАННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ, ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ ЯК ЗАСОБУ НАЛАГОДЖЕННЯ КОМУНІКАЦІЇ

Томчаковська Юлія Олегівна
СТРАТЕГІЇ І ТАКТИКИ МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ 908
Строченко Леся Василівна
ПЕРЕКЛАД У ВІЙСЬКОВІЙ ГАЛУЗІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 910
Варєшкіна Наталія Володимирівна
ДО ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ 911
Дихта Наталя Миколаївна, Явдощук Анастасія Андріївна
НАВЧАННЯ ФОНЕТИЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ 913

Для перекладу військових термінів з англійської українською мовою використовуються різні прийоми, такі як граматичні заміни, лексико-семантичні заміни, транскрибування, транслітерація, описовий переклад, дослівний переклад або калькування та інші. Використання описового перекладу пояснюється різницею у лексико-синтаксичній структурі української та англійської мов, а також меншим розвитком української військової промисловості і системи загалом.

Окремо слід відзначити етичний аспект перекладу, оскільки відповідному фахівцю необхідно дотримуватися вимог збереження секретності та конфіденційності при перекладі військової документації.

Список використаних джерел

1. Балабін В. В., Лісовський В. М., Чернишов О. О. Основи військового перекладу (англ. мова) / за ред. В. В. Балабіна. Київ : Логос, 2008. 587 с.

2. Корольова Т., Соріч Р., Александрова О. Військовий дискурс та особливості його перекладу. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Лінгвістичні науки* : зб. наук. пр. Одеса, 2021. № 33. С. 369–387.

3. Шкута О. Г. Відтворення військової термінології українською мовою : (на матеріалі сучас. публіцист. текстів). *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. Філологія, педагогіка, психологія.* 2017. Вип. 34. С. 273–277.

4. Popelyuk V. P., Naumov O. I. Some specific features of translating abbreviations if military English. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського.* Серія : Філологія. Журналістика. 2021. Т. 32 (71), № 6, ч. 3. С. 46–51.

Ключові слова: військовий дискурс, термінологія, переклад, типологія.
Keywords: military discourse, terminology, translation, typology.

Варєшкіна Наталія Володимирівна
Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент

ДО ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Відомий вислів «Бажаю тобі жити у цікаві часи» вважається стародавньою китайською приказкою. Але слово «цікаві» в даному контексті не має жодного позитивного значення. Насправді, більш вдалим є переклад «Щоб ти жив у часи змін!» Це означає зміни, які є незручними, несподіваними, до того ж загрозливими. І, безумовно, це часи, в які ми всі живемо зараз. Десь на задньому плані – невизначеність змін, що відбуваються в наш час.

Політичні й економічні зміни більше не пов'язані лише з тією країною, в якій вони відбуваються. Соціальні зміни тиснуть на всіх нас: неповна робоча зайнятість, неповні сім'ї – список може бути довгим. Молоде, освічене покоління, яке охрестили поколінням Y, не схильне поважати авторитети і не бажає сприймати практики минулих поколінь.

Люди повсякчас очікують, що їм пояснять більше, що додає нового тиску на процес спілкування. Багато людей розраховують на те, що працюватимуть у різних країнах або, що важливіше, з людьми з різних країн та різноманітного походження. Занепокоєння та тиск, з яких складається теперішній світ, в якому ми повинні жити і працювати, є джерелом тривоги і збентеження. І нам щастить, якщо це не відбувається постійно. Робота більшості середньостатистичних людей стає все більш стресовою, оскільки робоче навантаження зростає. Збіль-

шення кількості актів комунікації сьогодні є справжньою проблемою: нещодавнє опитування показує, що досить звичним стало мати близько сотні спілкувань щодня. Це вимагає нових навичок, тому що це вже не є «проблемою» професійних представників компанії з комунікації. Кожний співробітник, швидше за все, просто сам зробить презентацію або напише ділову пропозицію [4, с. 11].

В нашому сьогоденні глобалізація вже є констатацією факту, а мовою міжнародного спілкування, поза всяким сумнівом, є англійська.

Англійська мова необхідна всім, хто хоче рухатися вперед у сучасній глобальній економіці, яка швидко розвивається. І оскільки ми знаємо, що використання англійської мови на роботі відрізняється від загальної, розмовної англійської, багато курсів викладання були розроблені з урахуванням професійного життя. Опанування курсу англійської мови за професійним спрямуванням має сформувати у (майбутніх) професіоналів навички, необхідні для впевненого спілкування міжнародною мовою світу.

Незалежно від того, шукають люди роботу своєї мрії, хочуть бути більш продуктивними на роботі або намагаються збільшити свої шанси на підвищення, досвідчені викладачі та комунікативний підхід у викладанні англійської мови допомагають їм на цьому нелегкому шляху.

Більшість курсів навчання англійської мови за професійним спрямуванням зосереджені на ситуаціях, які пов'язані з повсякденним професійним життям. Це і написання звітів, і дзвінки клієнтам, і розсилка документів електронною поштою, і проведення зустрічей з колегами. А за наявності комплексних навчальних ресурсів шанси на успіх стають набагато вищими.

Набуття комунікативної компетентності та впевненості у професійному спілкуванні є важливим питанням не лише для здобувачів вищої освіти, а й для будь-якого члена суспільства, особливо коли країна цього дуже потребує.

Спілкування означає обмін ідеями, інформацією, почуттями тощо. Інформація під час спілкування не просто передається, а й формується, розвивається, конкретизується. Повідомлення в комунікації – це процес формування і розвитку якоїсь інформації, ідеї, що мають на увазі люди, які беруть участь в спілкуванні. Ми також можемо розглядати спілкування як взаємодію і взаєморозуміння. Вона включає наміри, мотиви та цілі партнера по комунікації [1].

Процес викладання англійської мови для майбутньої професії не є легким, якщо і здобувачі освіти, і їхні викладачі не є носіями мови. Важливо завжди пам'ятати про вербальні та невербальні види спілкування. Звичайно, мова є найпоширенішим засобом спілкування, а усне та письмове мовлення є частиною будь-якого навчального процесу. На певному рівні, наприклад, середньому або продвинутому, студенти використовують різні способи звертатися до аудиторії, наприклад з доповіддю або презентацією, що сприяє розвиту комунікативних навичок здобувачів освіти. Але існує й інший аспект – навчання крос-культурній обізнаності, що теж допомагає покращити комунікативні навички, тобто навички спілкування. На вербальному рівні спочатку це може бути обмежено низкою граматичних структур, найбільш поширених у користуванні носіями мови. Якщо ми говоримо про англійську мову, то це структури, що мають на меті уникнути прямолінійності, відвертості висловлювання. Такі форми організації висловлювання дають можливість дистанціюватися, що є ключовою рисою, яка характеризує, зокрема, британський менталітет.

Що стосується саме навичок усного спілкування, то головним для здобувачів освіти буде знати, яким чином висловлюватися, спілкуватися, робити презентації, вести переговори тощо. Також важливо правильно все планувати, грамотно писати службові повідомлення, ділові листи, електронні листи, звіти, резюме, і писати все це в офіційному, лаконічному і зрозумілому стилі.

Викладачі повинні мати на увазі, що більшість здобувачів освіти, які вивчають англійську мову за професійним спрямуванням, як правило, орієнтовані на результат. Такий курс пови-

нен дати їм все, що потрібно знати для виконання професійних обов'язків. Вони мають знати, як організувати окремі слова в речення, щоб висловити свої ідеї відповідно до ситуації. «Це правда, що вдале письмове та усне мовлення відображають хороше мислення. Вони походять від здатності пристосовуватися і знати, як змінити організацію ідей і слів відповідно до випадку» [3, с. 31].

Під час опанування студентами курсу викладачі також мають пояснити різницю між офіційною та неофіційною мовою, британським та американським варіантами англійської мови.

Слід також зазначити, що професійне співтовариство – це спільнота людей, для якої характерний певний дискурс, що визначається видом професійної діяльності. Спілкування в будь-якій сфері характеризується багатогранністю, оскільки різні сфери професійного спілкування мають особливий тезаурус або лексику, ситуації взаємодії, комунікативні та практичні наміри, стратегії їх досягнення [2, с. 208].

Умовами реалізації вищезазначеного є спрямованість на особистісний розвиток студентів на основі використання сучасних методів навчання, які сприяють підвищенню мотивації до вивчення іноземної мови як засобу спілкування.

Список використаних джерел

1. Dignen B. Communicating across cultures. Professional English. Cambridge : Cambridge Univ. Press, 2014. 96 p.

2. McCarthy M. and Clancy B. From Language as System to Language as Discourse. Routledge handbook of English language Teacher Education. Routledge, 2019. P. 201–215.

3. Northy M., Seijts J. Impact. A Guide to Business Communication. 9th Ed. Pearson Canada, 2018. 288 p.

4. Swan M. Practical English Usage. 3rd Fully Revised Ed. Oxford : Oxford Univ. Press, Oxford, 2009. 689 p.

5. Sweeny S. English for Business Communication. Cambridge : Cambridge Univ. Press, 2013. 128 p.

Ключові слова: спілкування, професійна комунікація, комунікативні навички, усне та письмове мовлення, професійного спрямування.

Keywords: communication, professional communication, communication skills, oral and written speech, for professional purposes.

Дихта Наталя Миколаївна
Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри іноземних мов, кандидат юридичних наук
Явдощук Анастасія Андріївна
Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри іноземних мов

НАВЧАННЯ ФОНЕТИЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Навчання правильній вимові – важливий напрямок діяльності викладача англійської мови. Британські методисти при навчанні англійської мови молоді у віці 15 – 18 років рекомендують починати з вступно-корекційного курсу на кожному етапі навчання, включати теоретичні відомості, ігрові вправи і країнознавчий компонент. Формування фонетичних навичок у здобувачів вищої освіти немовних вишів має свої особливості: наявність у більшості вишів у програмі навчання англійської мови не вступно-корекційної, а супровідного